

Akt nr:

R-E1a-0017

AU\$R-E1a-0017

Manuskript

R

5*0017

Handlingar
rörande agronomiska förrättningen
i Vestarp Brismened, Skaraborgs län
år 1880.

Fru Aug. Flodin Vestarp Brismened, Kinnared
Skaraborgs län.

Protokoll fört vid extra kommunalsamman-
med Brismeneds socken den 5 juni 1882.

§ 1 På begäran af arbetsstyrelsen för Vörstigs-
Brismeneds sammanhängande mossars afvik-
ningsbolag var kommunalsamman utlyst för
styrkande af bolagets vidräftlighet att lyfta be-
viljad statsunderskott och lån, samt arbetets ut-
förande efter stadgade grunder, och ingår härmed
kommunalsamman i full ansvarsförbindelse
i allt hvad kontraktet innehåller, som uppe-
rättats mellan Kongl. Väg- och Vattenbyggnadssty-
relsen, samt styrelsen för ofvannämnda bolag.

Justerat genast, bebyggas:

som ofvan

Olof Filip Andersson

J. M. Andersson
ordförande

Gustaf Skerfve

Utlåtande.

Enligt ordres från Kongl. Landthruks-Akade-
miens Förvaltningskomité till följd af requi-
sition från landthrukaren August Flodin i
Vestarp i Brismened socken af Skaraborgs
län, inställdes sig undertecknad i samma
Vestarp den 23de sistlidne juli för 8 dagars
biträde i och för afdikningsförslags uppgö-
rande för derintill liggande sankta marker
och mossar.

Med ett i Tängew, Brismened pågående dag af Herr
Flodin utlyst sammanträde mellan egarne af de i-
frågavarande sankta markerna, der egarne från Bön-
sting och Brismened socknar temligen mangrant in-
funnit sig, men deremot från Kinnared, som äfven
ejer en del sankta marker, blott tvänne, uppdro-
gs åt undertecknad att efter mätida förhållanden
omarbeta det påkningsförslag, som år 1855 af Laga-
nör N. W. Uddman upprättades för Kinnareds, Bönstings
och Brismeneds mossar, samt särskildt att förkvalta
nytt utlopp genom Tängens egor istället för det gam-
la genom Ekes broar, emedan i påtänmda väg
förefinnes mycket berg och flera af intressenterna
ansågo att öfver Tängens egor ett billigare och
mindre bergigt utlopp möjligen kunde åstadkommas.

Till följd häraf gjordes nu undersökning af
nytt utlopp, som hufvudsakligen beräknadt och vid
jämförelse med det gamla påjaktligen billigare,
samt upprättades de gamla hufvudgrävarne från
Klocköarne till Löbby bro, hvilken linie för en min-
dre ändring i riktningen äfven afvägdes, samt från

Klacköarne förbi Råjön och Frösken Ö. Kasa- och Tjurhåls-
broarne, äfvensom upprättades på särskild begäran af
den direktion, som vid förut nämnde sammanträde vel-
des för arbetets utförande, ett arbetsförslag för självas
utloppet, att, i händelse så önskades, gräfningsarbetet re-
dan denna höst måtte kunna höjas.

Som under den tid undersökningarne och stak-
ningarne utfördes, arbetsdirektionen, enligt sammanträ-
dets beslut, sökte på flera underskrifter från Kinne-
veds socken till de beslut som i protokollet för sam-
manträdet den 24 juli fattats angående gemensam
afdikning af alla 3 socknarnes sankta marker, men
detta helt och hållet misslyckades, uppdrog nu, efter
undersökningarnes och stakningarnes afslutande, arbets-
direktionens ordförande Herr August Rodin åt under-
tecknad att, med ledning af 1855 års handlingar jün-
te de nu merställda undersökningarne upprätta ett
förslag för afdikning af Brismunds och Bärstigs mar-
ker med utslutande af Kinneved, hvilket förslag
härmed aflemnas:

Enligt nyupprättade profilen, äfven inlagd
i en ny plankarta, äro dimensionerna i afloppet
något förstorade emot det gamla förslaget. Från N: 24
cirka 1300 fot nedan landsvägsöfvergången 700 fot norr
om Tängen, der nya graven börjar och till N: 18 af 8
fots bottenbredd och sidolutning 1:1, samt stigning i
botten en fot på 1200; från N: 18 till 16 strax öfver
landsvägen 6 fots botten, sidolutning 1:1 och botten
stigning 1:130; härifrån till N: 2 bottenbredd 6 fot, si-
dolutning merendels 1:1 men mellan N: 12 och 14 till
följd af större djup och mer flytande jord 1:1½
samt botten stigning 1:1000; från N: 2 till 26 i ny
räkning. bottenbredd 6 fot sidolutning 1:1 och botten

stigning 1:486; från № 26 till № 43 bottenbredd 6 fot, sidolutning 1:1 och bottenstigning 1:1350; härifrån till № 60 i Borslångs socken bottenbredd 5 fot sidolutning 1:1 och bottenstigning 1:1800; härifrån till № 66 bottenbredd 4 fot sidolutning 1:1 och bottenstigning 1:1800; samt från № 66 till 67 bottenbredd 4' sidolutning 1:1 och bottenstigning 1:690.

Med dessa dimensioner anses den blifvande vattentynstan eller vanliga hågvattentynstan i graven blifva 2½ å 3 fot öfver gravens botten eller efter markens sättning 0,5 å 1 fot under markytan enligt markering å profilen, då man för vattensfloden beräknar 300 kubikfot vatten i sekunden från en areal af 1 quadratmil, eller här för befunnitliga nederbördsområdet af 19000 qvar 44 kub.fot i sekunden.

Utom denna hufvudgrav bör i enlighet med förslaget af 1855 alla å kartan med grova röda linier markerade mindre gravar upptagas, ibland hvilka den gamla Vintros-sjön till hufvudgrav är upprättad i särskild profil samt grävningstabell dertill upprättad. De öfriga mindre gravarne å den temligen jämna marken grävas enligt dimensioner, som äro anmärkta i kostnadsförslaget.

Dimensionerna å Hufvudgrav är förtydligas genom följande

Grävningstabell:

Grävningstationens nummer	Distans från för- gående.	Dikets djup under markytan.	Dikets bredd i botten.	Dikets bredd i lagan.
	fot	fot	fot	fot
№ 27 här börjas rensning.				
№ 26 här skall vara	98	2,3	6,0	10,6
vid № 25 skall vara	105	2,7	6,0	11,2
Transp.	203			

	Transgr.	203				
bid № 24	shall vara	93	2,0	6,0	10,0	
" № 23	"	130	0,8	8,0	9,6	
" № 22	"	288	1,9	8,0	11,8	
" № 21	"	120	3,8	8,0	15,6	
" № 20	"	174	2,5	8,0	13,0	
" № 19	"	180	2,7	8,0	13,4	
" № 18	"	162	2,8	8,0	13,6	
				6,0	11,6	
" № 17	"	174	2,8	6,0	11,6	
" № 16	"	180	3,3	6,0	12,6	
" № 15	"	192	4,6	6,0	15,2	
" № 14	"	180	6,5	6,0	25,5	
" № 13	"	180	8,5	6,0	31,5	
" № 12	"	90	6,9	6,0	26,7	
" № 11a	"	155	6,5	6,0	19,0	
" № 11	"	190	6,2	6,0	18,4	
" № 10	"	300	5,3	6,0	16,6	
" № 9	"	96	5,4	6,0	16,8	
" № 8	"	186	5,4	6,0	16,8	
" № 7	"	198	5,8	6,0	17,6	
" № 6	"	300	6,0	6,0	18,0	
" № 5	"	300	6,3	6,0	18,6	
" № 4	"	300	7,3	6,0	20,6	
" № 3	"	300	7,8	6,0	21,6	
" № 2	"	300	8,0	6,0	22,0	
" № 1	"	300	7,8	6,0	21,6	
" № 23	"	255	7,8	6,0	21,6	
" № 24	"	400	7,3	6,0	20,6	
" № 25	"	400	7,2	6,0	20,4	
" № 26	"	400	7,0	6,0	20,0	
	Transgr.	6666				

Brown offspring 9,5
 got i bottom 10,5 i
 dagur.

Transp.			6666				
Mid	N ₂ 27	skall vara	400	7.8	6.0	21.6	
"	N ₂ 28	"	400	8.2	6.0	22.4	
"	N ₂ 29	"	400	8.1	6.0	22.2	
"	N ₂ 30	"	400	8.3	6.0	22.6	
"	N ₂ 31	"	400	8.8	6.0	23.6	
"	N ₂ 32	"	400	10.1	6.0	26.2	
"	N ₂ 33	"	400	9.0	6.0	24.0	
"	N ₂ 34	"	400	8.2	6.0	22.4	
"	N ₂ 35	"	400	8.3	6.0	22.6	
"	N ₂ 36	"	400	7.6	6.0	21.2	
"	N ₂ 37	"	400	7.7	6.0	21.4	
"	N ₂ 38	"	400	7.0	6.0	20.0	
"	N ₂ 39	"	400	7.3	6.0	20.6	
"	N ₂ 40	"	400	6.6	6.0	19.2	
"	N ₂ 41	"	400	7.1	6.0	20.2	
"	N ₂ 42	"	400	6.9	6.0	19.8	
"	N ₂ 43	"	400	7.1	6.0	20.2	
"	N ₂ 44	"	400	6.7	5.0	18.4	
"	N ₂ 45	"	400	6.7	5.0	18.4	
"	N ₂ 46	"	400	6.5	5.0	18.0	
"	N ₂ 47	"	400	6.5	5.0	18.0	
"	N ₂ 48	"	400	6.1	5.0	17.2	
"	N ₂ 49	"	360	6.2	5.0	17.4	
"	N ₂ 50	"	400	5.8	5.0	16.6	
"	N ₂ 51	"	400	5.9	5.0	16.8	
"	N ₂ 52	"	400	5.7	5.0	16.4	
"	N ₂ 53	"	400	5.6	5.0	16.2	
"	N ₂ 54	"	400	5.6	5.0	16.2	
"	N ₂ 55	"	400	5.5	5.0	16.0	
"	N ₂ 56	"	400	5.0	5.0	15.0	
Transp.			18626				

Nasal row

Transgr.		18626				
Wid N ₂ 57	skall vara	400	5,1	5,0	15,2	
" N ₂ 58	"	400	5,1	5,0	15,2	
" N ₂ 59	"	390	5,2	5,0	15,4	Fjrhälsbro 75' öppning i botten 8,5' i dagen.
" N ₂ 60	"	400	5,0	5,0	15,0	
" N ₂ 61	"	400	5,0	4,0	14,0	
" N ₂ 62	"	480	4,9	4,0	13,8	
" N ₂ 63	"	150	6,8	4,0	17,6	
" N ₂ 64	"	310	5,4	4,0	14,8	
" N ₂ 65	"	750	5,1	4,0	14,2	
" N ₂ 66	"	220	5,0	4,0	14,0	
" N ₂ 67	"	1240	5,0	4,0	14,0	
		23766				

Träfningsstabell för diket genom Wintorps-sjön.

N ₂ 35		7,0	3,0	17,0
N ₂ 1	1000	6,1	3,0	15,2
N ₂ 2	1000	6,3	3,0	15,6
N ₂ 3	1000	6,0	3,0	15,0
N ₂ 4	1000	8,3	3,0	19,6
N ₂ 5	475	9,3	3,0	21,6
N ₂ 6	660	8,0	3,0	19,0
N ₂ 7	1000	6,0	2,0	14,0
N ₂ 8	880	4,0	2,0	10,0
7015				

Kostnadsberäkning för förestående jemte öfriga för
afdikning behäfliga grävar.

	Distans från fö- regående	Jordgrans- titel	His per k. et.	Arbets- kostnad		Summa kostnad
	foot	kuekting	kr.	kr	ör	kr
<u>Stora afloppsgräven</u>						
<u>Från N: 27 väster om stora</u>						
<u>landsvägen till N: 24 upp-</u>						
<u>rensning och utvidgning</u>						
Från N: 24 till N: 22	415	5,5	10	55		
" 22 " 20	260	7,5	25	187	50	
" 20 " 18	340	9,8	15	147		
" 18 " 16	324	8,9	15	133	50	
" 16 " 14	372	19,2	15	288		
" 14 " 11+190 fot berg	430	29,7	15	745	50	
		1,1	150	165		
" 11+190 " 1	2770	225,0	10	2250		
" 1 " 26	1455	144,3	10	1443		
" 26 " 35	3600	424,0	10	4240		
" 35 " 43		11,6	20	232		
" 43 " 52	3200	310,4	10	3104		
" 52 " 60	3560	241,0	10	2410		
" 60 " 62		12,5	20	250		
" 62 " 64	3190	174,2	10	1742		
" 64 " 66	880	39,6	10	396		
" 66 " 67	460	25,4	30	762		
" 67 " 68	970	46,4	15	696		
" 68 " 69	1240	55,8	10	558		
					19912	50
Transp.	23766	1815,5				
					19912	50

Transp.

23266 1815,5

17712 50

Bro öfver landsvägen 9,5 fot öppning
i botten, 10,5 i dagen, 5 fot höga sidomurar af
16 fot längd, 4 broasar, brovandring af
timmer samt handräcken

sidomurar 0,5 kat i 300 - 150

bottengrund 0,6 " i 50 - 30 180

schaktning 3,2 " i 20 64

Överbygggnad 56 kgot fyrkant-

virke i 0,60 - 33,60

(288 längdgot) 96 kgot $\frac{1}{2}$ i 0,30 - 28,80

32 fot slantar i 0,10 - 3,20

32 fot $\frac{1}{2}$ i 0,05 - 1,60

Arbetslön 20,80 88

332

Överbygggnad af Tjurhålsbro fört af
sten, med murade landfäste 4 st. bro-
vasar plankvandring, handräcken m. m.

14 fot bred 7,5 fot mellan landfäste

i botten 8,5 i dagen (upptill), 5 fot hög
från botten till underkant af bro-
vasar

150

25 st öfriga träbroar öfver hufvud-
graven af 3re brovasar, öfverhufvud
23 fot långa samt vandring af plank
bros bred 14 fot till pris af 75 kronor

1875

2357

Gravnen uppf genom Wintorps-sjön

Från N $\frac{1}{2}$ 35 i hufvudgraven till N $\frac{1}{2}$ 5

4475

290.

7,00

2030

N $\frac{1}{2}$ 5 till N $\frac{1}{2}$ 6

660

10

7,00

70

N $\frac{1}{2}$ 6 till N $\frac{1}{2}$ 8

1880

90

7,00

630

2730

Diket a - b det nordligaste tvärdiket
från hufvudgraven öster ut genom Karbonorsen

Transp.

30781

2205,5

24999 50

Transp.		30781	2205,5				24777	50
öfverhufvud 6,5' djup 3' i botten 12,75' dagen (sidolutsning 1: 0,75) djupet i öfversta ändan 4'		7170	367	7,00	2569		2569	
<u>Diket c - d</u> det sydligaste tvärdiket från huf- vudgräfsen (mellan N ^o 42 och 43) öster ut; djup vid c 6 fot, vid d 5 fot, medeldjup 5,5' bottenbredd 3 fot, bredd i dagen öfverhufvud 12' sidolutsning 1: 0,75 - moss- och dyjord		5800	239	7,00			1673	
<u>Fortsättning härpå d - e</u> 1 fot bredd i botten 10' i dagen, medeldjup 4,5' dy och lera		1940	42,5	7,00	297	50		
samt något sten och grus			6,0	15,00	90		387	50
<u>Diket d - f</u> djup 5' bottenbredd 2' bredt i dagen 11' dy och lera		1280	41,6	7,00	291	20	291	20
<u>Diket f - g</u> mot Hedenstorp 5' djup 1' i botten 10' i dagen, dy- och mossjord, något sten och grus		1600	4,0	20,00	80			
			40,0	7,00	280		360	
<u>Mindre bro</u> af sten med träöfverbyggnad							120	
<u>Diket g - h</u> 4,5' fot i medeldjup, 1 fot i bot- ten 9' i dagen, dy och bländad grusbotten		1260	3	15	45			
			25,3	7	177	10	222	10
<u>Diket f - i</u> upp till och förbi Musla 4 fot djup, 1 fot i botten och 8' i dagen		3380	8,8	15,00	132			
			52,0	7,00	364		496	
<u>Tvärdiket h</u> gräfsen 5 fot djup 1,5' i botten och 10' i dagen, dy och lera samt grus i stenbl. mark		3360	6,6	15,00	99			
			90,0	7,00	630		729	
Summa		56591	3131,3				31847	30
Tillägges för material, arbetstillägg m. m. cirka 15%							4777	70
Insättning för jord åtgående till diket, 90 gres af 100 kr							900	
Summa Kronor							37525	00

OK

Enligt Måttet Mått. Mått. den 21/2 1882
Kontrollerad medelt till 3000 kr

Mått.

Tertalet af de ofprofilerade smådikena äro till sina dimensioner ungefär lika dem i förra förslaget af 1855, dosering oftast något brantare än 1:1, afsedd att efter markens sättning intaga nämnde form.

Piserna äro beräknade för cirka 2 kronors förtjänst på 12 timmars dag, samt dessutom så högt tilltagna att afven en mindre efterrensning i den lösare marken efter densamma sättning för kostnadsförslagets summa må kunna företagas.

Att fortsätta grävningen med arätning öfver ängen mellan N: 28 och 30, samt utvidga lilla broöfningen vid Ledschakta, skulle sänka höjdsattningen å nämnde äng något, men kan ej tillkomma oföreliggande belag, så framt ej skulle visas, att öfvervämningen efter afdikningens företagande blifver ännu större än förut för hvilken händelse bottenlinien skulle tagas efter å profil och planharta streckade linier.

Den hertschaktade jorden uppkörs af de större grävarne helet med kärror och upplägges i högar vid källrät från gräven och med sina närmaste och lägsta ändar minst 15 å 20 fot från grävkanten i lösare mark och 5 fot i fast och hård. Smågrävarne af hvilka jorden uppkastas utan kärror, kan densamma läggas i sträng efter gräven, men bör dikeskanten frigöras från jord på 5 fot samt öfvingar göras genom jordsträngen å hvar 20te famn samt i alla svackor, att förbygga bakom liggande vattens instängning och förtäring af diket sidor.

Som troligt är att största delen af vattnet från Kinnareds mossar en gång kommer denna väg, är skäl göra den till 10 fots öfving öfver förslagna krov öfver landsvägen så stor, att vattnet från alla samtlige markerna må kunna passera denna väg, näml. till 14 fot

öppning, som icke nämnvärdt ökar kostnaden.

Beskrifning till Kartan öfver sankta marker tillhörande Bärsby och Brismen af 1880, i enlighet med uttäckning och Beskrifning till Kartan af C. Hellman 1854.

Såsom Brismen socken		Quadr.	st.	Fund	h	Quadr.	st.	Fund	h
N:22	Fängv $\frac{3}{32}$ mt. Aug. Olsson	141	45	25	8,3				
N:23	$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{32}$ " " "	126	71	22	20,1				
N:24	$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{32}$ " August Kierwandt	73	42	19	3,5				
N:25	$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{32}$ " Karl Kierwandt	103	91	18	17,8	445	49	29	17,7
N:26	Brismen Storgården $\frac{1}{2}$ mt. Aug. Rodin	325	64	58	4,8				
N:27	Östergården, dymad $\frac{1}{4}$ " Aug. Rodin	526	75	94	2,0				
	$\frac{1}{2}$ af Karbomossen " "	2188		390	22,9				
N:28	Westarp med Guckastorp, dymad $\frac{1}{2}$	404	70	72	8,6				
	$\frac{1}{2}$ af Karbomossen " "	44	50	7	30,3	3489	59	623	4,6
N:29	Östergården $\frac{1}{3}$ mt. Jan. Hakansson	74	26	13	8,3				
N:30	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ mt. Aug. Andersson & Johan Andersson	62	45	11	4,9				
N:38	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{21}$ " Aug. Larsson $\frac{1}{21}$ Johan Hakansson $\frac{1}{21}$	103	25	18	14,0				
N:42	Östergården $\frac{1}{4}$ mt. And. Petter Johansson	270	97	48	12,4	510	93	91	7,6
N:31	Storgården $\frac{1}{2}$ " Jan. Petter Andersson & Olof Philip Andersson					89	47	15	31,3
N:32:44	Stommen lant. arrenderadt af Aug. Larsson					348	15	62	5,4
N:33	Silockaregården $\frac{1}{8}$ mt. Joh. Andersson	38	58	6	28,5				
N:34	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$ " Gust. Larsson	38	54	6	28,2	77	12	19	24,7
N:35	Westergården $\frac{1}{8}$ mt. Fängjunk. A. B. Hoberg					391	92	69	31,5
N:36	Kelgården Bonarp $\frac{1}{4}$ mt. Karl Kierwandt & Aug. Kierwandt					257	39	45	30,8
N:37	Hallen $\frac{1}{16}$ mt. Karl Johansson & Gust. Andersson					158	12	28	7,5
N:39	Bonarp Mellangården $\frac{1}{6}$ mt. Klas Larsson	63	21	11	2,2				
N:40	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{6}$ mt. And. Petter Larsson	53	61	9	18,3	116	82	20	27,5
N:41	Lillegården $\frac{1}{8}$ mt. Alexander Johansson	82	55	14	23,7				
N:43	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$ " Jan. Petter Hakansson								
	Transp.	82	55	14	23,7	5885		1050	28,6

Transp.		82	55	14:23,7	5885		46	8	1050:28,6
1/128 mtg och And. Peter Johansson o. J. Andersson 7/128		26	70	17:8,6	179	25			32:0,3
Nr 45 Skattgården 1/8 mtg. And. Andersson		14		2:16,0					
Nr 46 " 1/4 " Jan Andersson		33	60	6:					
Nr 47 " 1/8 " And. Andersson. Olof Eriksson		30	10	5:12,0					
Nr 49 " 1/4 " Anders Eriksson		37	10	6:20,0	175	00			31:8,0
<u>Nr 50 Bärstig socken</u>									
Nr 50, 51 o. 52 Vintrosjö och Stedgård, Lymat		610	65	109:1,4					
" " af Karlsson		1416	70	253:0,6	2027	55			362:2,0
Nr 53 Hedenstorp 1/16 mtg. Johannes Jönsson					67	11			11:31,5
Nr 54 Musla 1/2 mtg. Gabriel Jönsson					158	20			28:8,0
Nr 55 Sandhem Storgården 1/2 mtg. Erik och Charlotta Andersson		320	05	57:4,9					
Nr 56 " " 1/3 " Aug. Johansson		196	40	35:2,3					
Nr 57 " " 1/6 " Joh. Pettersson		89	96	16:2,1					
Nr 68 " Söldattorp Nr 112 Sandal		17	17	3:21,0	623	58			11:11,3
Nr 63 Vår Krönstorp, Olof Jönsson, arrend.		5	60	1:0,0					
Nr 69 " Johannes Pettersson "		5	30	34,3	10	90			1:30,3
Nr 58, 66 Sandhem Västergården 1/4 mtg Aug. Johansson		211	19	37:22,8					
Nr 59, 62 " " 1/4 mtg. Lars Johansson		233	27	41:21,0					
Nr 60 " " 3/16 " Jonas Jönsson		197	47	24:17,5					
Nr 61, 65 " " 5/16 " Gust. Larsson		127	46	22:24,3					
Nr 64 Söldattorp Nr 111 Träjd		26	75	4:24,9	736	14			131:14,5
Nr 67 Bohuslön igen af Johannes Andersson					169	40			30:8,0
Summa					10022	13			501 1791:14,5

Om man jämför hela den odlingsbara arealen - med Kar-
bonorenen af 651 Tunt 2,8 hekt^{are} jämdragen - cirka 1140 tunn-
land med förslaget summa 37525 kr, gör kostnaden per
tunnland 33 kronor, som är ett mycket billigt pris för
vinlande af så pass god och lättodlad mark. Tager man
dessestom i betraktande att Karbonorenen, föga lämplig
för sädeskultur, dock härigenom blifver möjlig för
skogsodling, samt hela trakten mindre frostsjuk genom
den vattenhållande frostbildande vattenreservoarens ut-
trömning, måste företaget anses såsom högt frukt-
bringande och i alla fall det synnerligaste att förorda
till utförande.

Bid utförandet fördelas arbetet lämpligen på tre-
ne år, till två stora huvudgrävans upptagande och
det andra till åfriga mindre grävans.

Härnäsberg i November 1880

A. V. Uddman

genom
C. M. Nyström

Stipendiat vid Kongl. Landtbruks-Akademien.

Likhet med originalt intyg

J. Koops
Frädet

O. Joh. Bergström
Lundby Frädet

Revis

om verkställd afsyning å¹⁾ Afvikningen af Karbomassen
m. fl. sankta och frastförande marker tillhörande
hemmanen Tången, Brismene, Storgården m. fl.
inom Brismene socken, och Vintorp, Över- och
Nedergård m. fl. inom Börstigs socken af Skara-
borgs län.

Planen af Kongl. Maj:t fastställd den 31 Mars 1882;

Ändring deruti medgifven af

Beviljad understöd i form af ^{län} 12000 Kronor;
anslag 5000 Kronor;

Kontraktet antaget den 7 Juni 1882;

Fastställd termin för arbetets fullbordande²⁾ den 1 November 1883;

Beräknad kostnad kr. 37525.- nedsatt till kr.

Den verkliga kostnaden har enligt hufvudsakligen bestyrkta ^{entreprenadkontrakt} räkningsutdrag uppgått till
kronor³⁾ 32000.-, deriför minskad kostnaden för 27⁴⁾ mindre kufvarkonstrukt (beräknade
till 2145 kr.) hvilka komma att utföras af jordägare själva, ant efter
som avvikningen å deras marker fortskrider.

Fid af undertecknad den 17 September 1883 verkställd besigtning af oöfverskrifna
arbete har detsamma befunnits utfördt i full öfverensstämmelse med den nädigst gillade
planen⁴⁾, med undantag af omkring 1000 fot
af den 23766 fot långa och 4 till 8 fot breda
kufvarkonstruktens öfre del; men som,
enligt hufvudsakligen intyg, detta sednare
restorerte nu blifvit utfördt, till
intressenternas "fulla belåtenhet", så

¹⁾ Arbetets rubrik införes fullständigt i enlighet med kontraktet.

²⁾ Beviljad förlängning antecknas.

³⁾ Hufva besparingar på grund af ändrad arbetsplan uppkommit, angifves deras belopp och föreslås i fråga kommande afdrag å statsanslaget.

⁴⁾ Af Kongl. Maj:t eller Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen medgifna förändringar återopas, äfvensom utan tillstånd gjorda af-
vikelser anmälas jemte uttrycklig förklaring om de förordas till godkännande. Slutligen göres hemställan angående arbetets god-
kännande af Kongl. Styrelsen och antagande såsom fullbordadt.

för för hus Kongl. Väg- och Vatten-
byggnadsstyrelsen vördnadt till-
styrka gatkönsläse af detta ut-
likningsarbete.

Notula den 8 November 1883

Hammarström
Ett Distriktsingenieur.

Ärskriften

Protokoll, hållet vid extra bolags-
stämma med samtliga intres-
senter i Brismunds och Bön-
stigs sammanhängande mossars
afdikningsbolag i Brismund
Västarp den 29 Oktober 1883.

1: Stämman förklarades vara lagligen utlyst genom
så lydande

"Kungärdse."

"Härmed kallas vederbörande delegater i Brismunds
och Bönstigs sammanhängande mossars afdiknings-
bolag till extra bolagsstämma i Brismund Västarp
måndagen den 29 dennes kl. 10 f.m. för att be-
akta rörande kanalarbetets afstyning för utbekomman-
de af inrestående delen af statsanslaget och er-
inras det ledamöter af arbetsstyrelsen mångant
torde infinna sig samt att de frånvarande jä-
åtnöja sig med de närvarandes beslut.

Brismund Västarp den 20 Oktober 1883.

August Bloden.

Ordförande"

2: Numälda ordföranden, som tillika enligt kontrakt
åtagit sig kanalarbetets utförande, att nämnda ka-
nalarbete nu är fullbordadt och fördrade afstyning
i detsamma, hvarvid bolagsstämmans närvarande
undertecknade ledamöter förklarade sig till fullo
belåtna med kanalarbetet i dess helhet, sådant
det af entreprenörerna blifvit utfördt, och ansågs
ingen vidare syn deraf vara behöflig.

Uttipat

San Jidren
Kungärdse.
Ordförande.

Jan Håkanson Östergh.
J. M. Andersson Salbagh. Brismund.
Johannes Andersson.

A. Johansson. J. Jansson. P. J. Jansson.

A. P. Larsson. Gustaf Johansson. A. Andersson, Ulltarp.
m. h. a. p.

Johannes Jansson, Hedvestorp. I. Andersson, Ulltarp.
m. h. a. p.

Lars Johansson, Sandhem Vestergl. O. F. Andersson Östergl.
J. A. Larsson Östergl.

Med förestående protokoll förklara undertecknade sig sända.

G. Jansson. Jan Andersson. G. Larsson, Skattegl.

Olof Håkansson. Johan August Andersson.

August Andersson. J. Johansson.

Joh. Albrekt Hansson.

Udimeras

C. I. Dahlqvist

Skottarön: Borsby

Att Häre Aug. Floden på västarp
som enligt kontrakt åtagitt sig, utförande
af, Brisanneds och Böstigs Sammanhän-
gande inrossars opdikningsbolags kanalarbete,
och nu absolutt detsamma samt äfven
å mina eger i öfre ändan af kypund.
kanalen d. s. k. kläpporna uppgräfvit.
1240 fot som visserligen var, å Plankarten
markerat men hvarken å Profilkartan
eller i kostnadsförslaget åtagitt eller
beräknat samt utfört dit till min-
fälla belåtenhet intygas På begäran af
Sandhem Storgård den 3 Novämber 1888

Joh- Albert Hånsen,

Bevitnas af

C. J. Dahlqvist skräddare i Böstig
Em Dahlqvist Böstig

Sammens

Protokoll, fört vid, genom arkitekt-
rektionen från predikstolen i Bör-
stig av Brismens sammankallad
extra kyrkostämman med samt-
liga delegater i Brismens och
Börstigs sammanhängande mäs-
sars afdelningsbeslag å Brismens
Västarp den 30 Augusti 1881.

§ 1. —————

§ 2. Ålag sig August Flodin i Västarp
att emottå en summa af trettio två-
tusen/32000/Kronor utifrån Kontrak-
tet af Landbruksingenieur, B. Y. O. A. Y.
Uddman uppgjord korta och kostnads-
förslag, med följande villkor:
af arbetet skall vara färdigt till
afstyning den 1de November 1883.

6/ —————

§ 3. —————

§ 4. —————

§ 5. —————

§ 6. I § 2 ingår ej bebyggelser med
inrättningar af bron öfver
landsvägen enligt protokolls-
beslut af den 11de Oktober 1880, § 4.

§ 7. —————

8.

O. F. Andersson August Flodin

Rätt transkriberat intyga:

Emil Flodin. Johansson

Årskiftet
Karlsmossen m. fl.
Tängen m. fl. inom
och Bärstips socknar
Skaraborgs län

N° 21

R

5*0017

Kontrakt.

Sedan Kongl. Majst. under den 31 Mars 1882 i och för
afdikning af Karlsmossen m. fl. sankta och frostfjörande
marker tillhörande hemmanen Tängen, Brismene, Skorgår-
den m. fl. inom Brismene socken och Vinkorp, Över-
och Nedergård m. fl. inom Bärstips socken af Skara-
borgs län, enligt af Landtbrukstypendiaten E. M. Ny-
ström upprättad, af Kongl. Majst. fastställd plan och
i bestyrkt afskrift härvid bilagda kostnadsförslag, i
nåder beviljat ett anslag utan återbetalningsskyl-
dighet af Fem Tusen Kronor och ett länunderstöd
af Tolf Tusen kronor; så, och i enlighet med Riks-
dagens för dylika statsbidrag åtnjutande givna, af
Kongl. Majst. gillade föreskrifter, hafva undertecknade,
enligt bilagda protokoll af den 24 juli 1880 ^{och den 18 Januari 1881} af Bris-
meneds och Bärstips sammanhängande mossars afdik-
ningsholag valda direktion, å Bolagets vägnar, i och
för detta företag med Kongl. Styrelsen för Allmän-
na Väg- och Vattenbyggnader, å Kongl. Majsts och
Kronans vägnar, afslutat följande kontrakt, hvar-
genom vi åtaga och förbinda oss:

§ 1.

På arbetet, hvarvid vi äro skyldiga att under-
kasta oss alla de vilkor och kontroller, som af
Kongl. Majst. prövas lämpliga och nödiga, skall se-
nast börjas år 1882 och fullbordas inom den 1 No-
vember 1883, i noggrann öfverensstämmelse med
den fastställda arbetsplanen, utan att anspråk på

ytterligare bidrag af allmänna medel må vidare kunna
väckas; skolande intressenterna genom kontant tillskott,
materialier, arbete eller andra bidrag bestrida hvad ut-
öfver statsbidraget kan erfordras för företagets fullbör-
dande, samt för framtiden underhålla de utförda ar-
betena intill dess sådan underhållsskyldighet kan var-
da andra i laga ordning ålagd, eller vederbörande
från underhållsskyldigheten befriats.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, utan dertill erhållen ve-
derbörlig tillåtelse skett från den fastställda arbetspla-
nen, eller arbetet, utan af Kongl. Majst. medgifvet an-
stånd med detsammes utförande, icke blifvit fullbör-
dadt inom därför bestämmd tid, det då ankommer på
Kongl. Majst. att låta inställa all vidare utbetalning
af anslaget samt återfordra hvad af statsbidragen
upphurits, att på en gång eller successivt till Kongl.
Statskontoret inbetalas inom den tid, som bestäm-
mes af Kongl. Majst. eller Riksdagen; skolande veder-
börande å sålunda lyftade och återburna medel
jämval erlägga fem procent årlig ränta från lyft-
ningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kongl. Styrelsen
för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader förordnas att
å arbetet verkställa besigtning, uppföra de räkenska-
per, som blifvit födda öfver företaget, samt det el-
ler de kontrakt om arbetets öfvertagande på entre-
prenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjli-
gen afslutats.

§ 4.

Att om verkliga kostnaden för arbetets utföran-
de befinnes understiga den beräknade, af vederbö-

Utskrift

Protokoll, hållet i Tängen Brismenst den 27 juli 1880.

På grund af förra sammankommandets beslut i december 1879 hade i anledning af skrifvelser från Konungens Befallningshafvande i länst och från Ingenjören vid Kongl. Landtbruks-Akademien Huvud A. V. Uddman respektive delagare i Brismenst, Böretigs och Kimereds sammankommande mässor blifvit genom kungörelse, som dels uppläste i församlingarnes kyrkor, dels införts i Falköpings tidning, vederbörligen kallade till sammankommande i dag kl. 10 f.m. i Tängen Brismenst för att rådgröra och besluta i allt, hvad till nämnde mässors afvikning m. m. höres, samt för att afgörasfrågor, som delvis äro sammankommande.

§1. Riktigheten af förestående verkändes, och sammankommandet gillades af de närvarande, som voro:

- August Klodin för tätort Westarp och Storg. Gustafstorp samt Östergårdet.
- August Kierwandt för Tängen och Stalgården Sönder för Håkansson " Österg.
- August Lennarson " Stommens, arrendator
- And. Petter Johansson för Östergårdet.
- Karl Kierwandt Tängen och Stalg. Sönder
- Klas Jansson Mellomgård Sönder, alla från Brismenst.
- Johannes Andersson för Bokullen,
- Göns Johansson " Sandhem Westergården.
- Anders Andersson " Vintarp Stenbergården
- Johannes Jansson " " "
- Johan Jansson " " "
- Lars Andersson " " Östergården
- Johan Alfred Jansson " " " alla från Böretig.
- Johannes Magnusson " Kyrkogården & Klokkaregården
- Gustaf Bengtsson " Klokkaregården

Anders Andersson i Marp, alla tre från Kinnared.
§2. Sedan undertecknad, Flodin, velts till ordförande jämte
vid detta sammanträde, beslutats enhälligt att åt Herr
Lagerqvist Uddman uppdraga att afväga, undersöka och
utstaka det af de närvarande utvisade nya afloppet
från mossarne genom Tängens egor och uppgöra sär-
skildt kostnadsförslag däröfver samt att med jästakt
afseende på förnyad vederbörlig begäran om lån af
allmänna medel omarbета det år 1855 uppgjorda
förslag om mossarnes afdikning.

§3. Alla kostnader för ifrågakommande företag skola ut-
gå efter den areal odlingsbar mark, som tillkommer
hvarje deltagare efter kartan upprättad af Hellman
år 1854 på så sätt, att i jämförelse gemensamma
afloppet alla deltagare, utom de inom Kinnared,
som hafva sitt affall till Löbby bro; i åfriga dik-
ningen inom Brismen och Bristig, de som hafva
egor belägna inom nämnde socknar. Dikningen inom
Kinnared intill gemensamma utloppet delas i to-
me delar, så att de, hvilka hafva sitt affall mot ge-
mensamma afloppet, deltaga i dikningen åt denna
sida, och de, som hafva sitt affall mot Löbby, be-
strida ensamma denna del af arbetet efter som vid
undersökningen utöfnes.

§4. Företags val af arbetsdirektion, och utsägas der-
till för Brismens socken:

August Flodin, Marp

Jean Håkansson Östergården

Anders Petter Johansson Östergården,

för Bristig:

August Johansson i Landhem Skogsgården

Johannes Andersson i Bokullen,

för Kinnared:

Händelomaren Carlström i Hallagården och
Johannes Magnusson i Lågrkogården.

§ 5. Att denna direktion uppdrags att ombesörja den i detta
protokoll omnämnda undersökningens utförande och
bekräftande samt att, då handlingarne blifva färdiga,
draga försorg om deras uppsändande till veder-
börlig st. Dessutom beslutades enhälligt, att denna
direktion skulle draga försorg om, att med alla
första ifrågakommande gemensamma aflopp genom
Tängen påbörjas och om möjligt redan i höst
fullbordas, och att direktionen eger å samtliga
vederbörande delagares vägnar derför upptaga ett lån
å tusen (1000) kronor, -hvaraf de hundra (100) kronor
lunnas till A. o. K. Nisewandt för jordsättning, - för
hvilket lån delägarna härmed förbinda sig att
ansvara. I öfrigt har direktionen att ombesörja
allt, hvad bolaget besluter, samt bevaka bolagets
intresse.

§ 6. Då direktionen anser nödigt, äger den genom
ordföranden sammankalla samtliga vederböran-
de delägare till bolagstämma, dervid de på-
varande på nöja sig med de närvarandes beslut.

Så förhållande
In tiden
Aug. Rodén.
ordförande.

Justerat:

Lars Eriksson

Anders Petter Johansson

Johannes Andersson

C. f. Jansson J. Johansson A. Andersson August Svensson

Johan Jansson. Johannes Jansson. Lars Andersson

Johannes Magnusson, Gustaf Bengtsson, Johan Mikstjärnsson

C. Nisewandt. Gabriel J. Jansson i Borsting skola.

Att deltaga i fullgörandet af alla de beslut och förbin-
delser, som förstående protokoll innehåller, förena och

förinta sig under tecknade lika med de vid sammanködet
närvarande deltagarna förklarar som fört i juli & augusti 1880

August Johansson	Hummasegård	Storjorden	Sandhem
J. A. Hansson	"	"	"
Johannes Johansson	"	Hedestorp	"
J. A. Andersson	"	"	"
Lars Johansson	"	Storjorden	Sandhem
Johannes Pettersson	"	Storjorden	"
Abraham Lennarsson	"	Hintergården	Övergården
Gustaf Larsson	"	Westerg.	Sandhem
Johan Aug. Andersson	"	Storjorden	"
A. Nilsen	"	Storjorden	Sandhem 1/8 Tängen
Gustaf Lennarsson	egen 1/2 mtt	Storjorden	"
Alexander Johansson	" 1/4	"	Lillegården
Johan August Larsson	" 3/21	"	Osterg.
Olof Håkansson	" 3/16	"	Storjorden
Anders Andersson	" 3/16	"	"
Anders Håkansson	" 1/4	"	"
Jean Andersson	" 1/4	"	"
Lars Gustaf Johansson	" 1/4	"	Hallen
Anders Petter Larsson	" 1/8	"	Lillegården 1/2 mtt Håkansson
Anders Persson	" 1/28	"	"
Jean Håkansson	" 1/28	"	"
August Olsson	" 1/4	"	Tängen
Jean Petter Andersson	" 1/4	"	Storjorden
Olof Philip Andersson	" 1/4	"	"
Anders Andersson	" 1/6	"	Osterg.
Pehr Johan Andersson	" 1/6	"	"
Lennar Andersson	" 3/16	"	Hintergården Övergården

Uppläst i Bäckings kyrka den 1 augusti 1880 af

J. A. Lundberg

och i Brönneby kyrka af

och

Likheten med originalen intyga

Liljek
Träd

Prof. Bergs Träm.
Lundby Träd

Utskrift

Protokoll för ett vid bolagetämman med
delegarna i Brismmen och Börsbygs sam-
manhängande museas afdikningskolleg
i Tängew Brismmen den 18de janu-
ari 1881.

Att denna bolagetämman med derwid förkommande
öfverläggningämnena blifvit genom handörelsen i Brismmen och
Börsbygs kyrkor vederbörligen utlyst erkändes af de närvarande.

1te Till revisorer att granska bolagets räkenskaper för år
1880 valdes Jan Håkansson i Östergårdew Brismmen och
Anders Andersson i Yttergårdew Hinkarp.

2de Tillvaldes ytterligare till ledamöter i arbetsstyrelsen:
inom Brismmen socken Olof Andersson Skogsgårdew,
Johan August Larsson Östergårdew, Anders Petter Larsson
Lillagårdew, Gustaf Svensson Klöckargårdew och Johan
Magnus Andersson för Lillagårdew. samt för Börsbygs soc-
ken Johannes Jansson Yttergårdew Hinkarp, Albert Hansson
Skogsgårdew Sandhem, Johan August Andersson Hedenstorp,
och Jonas Johansson Vestergårdew Sandhem.

3de Besluts att kanalarbetet oafbrutet skall fortsättas
och uppdrags åt arbetsstyrelsen att å bolagets vägnar
upplåna behöfliga penningar till arbetarnes aflönar-
de och omsättning af de förut upptagna lånen.

4te Angående landtmäteriförordnande för uppgående af ri-
gångarne mellan delegarne i nämnde musea blef särskild
öfverenskommelse derom träffad.

Uti supra

En fideus

Hug. Flodin.
Ordförande.

Fösteradt samma dag:

Jan Håkansson. A. P. Johansson

O. J. Jansson. Johannes Andersson

Gustaf Svensson. A. Andersson. J. A. Hansson. August Johansson

Olof Andersson, Johannes Jansson, A. Nisewand. Lars Andersson.

Uppläst i Börsbygs kyrka den 23 januari 1881 af

J. A. Lundberg.

Likheten med arizianer intyga

J. Hook
Fredrik

Pjotr Bergström
Lundby, Väder

rande myndighet granskade och godkända kostnaden, skall det beviljade anslaget minskas med så stor del af den ifrågasättande besparingen, som det beviljade anslaget utgjort af den beräknade kostnadssumman.

55

Den inre delen af anslaget för lyftas, hafva
den Kongl. Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader
aflemnat fullständiga ritningar, utvisande huru arbetet
blifvit utfördt.

ss 6.

Att till arbetet skola förtjädesvis, der sig göra låter,
användas eljest tjänst- och sysselsatta personer.

72

Att godtgöra alla kostnader utan undantag, af hvarnamn
de vara må, som i följd af detta anslag och här föränle-
das för Kongl. Statskontoret.

8.

Att för fullgörandet af detta kontrakt ställa sådan
säkerhet, som af Kongl. Majst. kan i nöder godkännas, samt för
länunderstödet afgifva sådan skuld förbindelse och säkerhet
för dess uppfyllande, som af Kongl. Statskontoret antagas.

Två yttermera visso äro härnäst två lika lydande exem-
plar upprättade, som skedde i Brismens Västarp den
3 Junii 1882.

Jan Jakarsson
vise d. 25. 1782

Aug. Flodin

Önsforande i Arbets. riktningen
i Förderygen

A. P. Johansson A. J. Johansson John Andersson
J. A. Hansson J. Johansson A. Andersson
J. J. Johansson J. A. Larsson J. M. Andersson
O. F. Andersson G. Green Leaf

Hans künde namnteckningar bevitna på en gång närvarande
de vittnen:

W. Williams
Sandwich are presumed

E. S. Dahlqvist
Skoll. i Bortlig

Att omstående vitnen, Williamsow och
Dahlqvist, äro trovärdiga personer,
intygas af
J. E. Lundberg,
v. pastor i Borslångs pastorat.

Jemlikt Kongl. Maj:ts nådiga bref den 31 Mars 1882 antager Kongl.
Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader härmed, å Kongl. Maj:ts
och Kronsans vägnar, detta kontrakt. Stockholm den 7 Juni 1882.

Carl Beyer.

Styrelsen.